

~~II. A. 415.~~
/17.

K 125/2

LIII. ROČNÍ ZPRÁVA
CÍS. KRÁL.
AKADEMICKÉHO
GYMNASIA
V PRAZE.

PODÁVÁ ŘEDITEL ÚSTAVU
VLÁD. RADA ALBERT DOHNAL
S PŘÍSPĚNÍM SBORU PROFESORSKÉHO
NA KONCI ŠKOLNÍHO ROKU
1916—1917.

V PRAZE.
PRAŽSKÁ AKCIOVÁ TISKÁRNA. — NÁKLADEM VLASTNÍM.
1917.

405494

Ač uplynula zatím doba více než půlletá, živě dosud cítíme dojem nejbolestnější ztráty, jež rozechvěla srdce naše až do nejtajnějších hlubin: staříčkový náš vladař

Jeho Apoštolské Veličenstvo
císař a král

FRANTIŠEK JOSEF I.

skonal dne 21. listopadu 1916, dovršiv 68. rok Svě požehnané, blahu Svých národů věnované vlády.

Prodchnuti neskonalou vděčností a úctou zříme světlou tu stopu, kterou v životě národů této říše zůstavila vznešená Jeho osobnost, veliká i mírumilovná Jeho duše, již závistným osudem pohříchu nedopřáno, aby opět spatřila červánky míru vykoupeného tolika obětmi vítězné války.

Starobylý ústav náš, sloužící od staletí kulturnímu vývoji svého národa, zachová věčnou pamět velkodušnému tomuto ochránci věd a umění, tvůrci i rozmnožovateli školství všech stupňů a nejušlechtlejšímu dobrodinci mládeže.

V srdcích rozechvělých čerstvým ještě bolem nad ztrátou zesnulého
staříckého mocnáře nová svítla naděje, vzbuzená zvěstí radostnou, že
na staroslavný trůn habsburský nově nastoupili

Jeho Veličenstvo císař a král

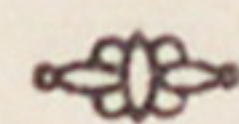
KAREL I.

a vznešená Jeho choť

Její Veličenstvo císařovna a královna

ZITA.

V radostném pohnutí všichni národové říše uvítali nového svého
vládce i spanilou Jeho choť, chovající na dně srdcí vroucí to přání,
aby vznešeným manželům, jimž pro vzácnou dobrotu srdce a ušlechtilou
lidumilnost dávno již bila všechna srdce vstříc, dobrotivým osudem
bylo dopřáno, aby po slavném vítězství v požehnaném míru dlouho
a šťastně panovali.

JEHO VELIČENSTVO CÍSAŘ A KRÁL KAREL I.

Naši studenti v poli.

(Pokračování.)

Podává G. Verich, c. k. profesor.

Bystřický Eduard nastoupil vojenskou službu 11. května 1916 v Zá-hřebě, účastnil se bojů na jižní frontě, kde dosud dlí jako praporčík.

Bondy Hugo, praporčík těžkého dělostřelectva, vrátil se z východní fronty a jest nyní u svého náhradního oddílu. Byl vyznamenán medailí za statečnost před nepřítelem.

Bondy Karel, poručík divise vozatajské na frontě makedonské, vyznamenán železným křížem.

Dohnal Jaroslav povýšen v červenci 1916 za c. a k. poručíka se zpět-nou platností od 1. ledna 1916. V lednu 1917 znovu vyznamenán vojen-skou záslužní medailí na stuze vojenského záslužního kříže (signem lau-dis). Jest na italské frontě.

Gardavský V., praporčík vozatajské divise na italské frontě.

Havránek Edgar nastoupil vojenskou službu na podzim 1916, jest v poli.

Holub Vladimír nastoupil službu vojenskou 6. prosince 1915 u c. k. domobr. pluku č. 8. do Solnohradu. Po absolvování školy důstojnické byl přidělen v červenci 1916 k c. k. domobr. pěš. pl. č. 2. v Linci, kde onemocněl vážnou oční chorobou, odtud byl zpět přikázán k svému pluku do Solnohradu.

Honl Jaroslav, praporčík vozatajské divise, dlí dosud na severním bojišti.

Horešovský Jan od vypuknutí války účastnil se krutých bojů na vý-chodní frontě, byl těžce raněn, po uzdravení svém slouží jako c. k. nad-poručík na italské frontě, prožil i tu několik krvavých bitev.

Jiroš Karel nastoupil vojenskou službu 12. února 1917, jest v dů-stojnické škole ve Vršovicích.

Jiroš Viktor po 10měsíčním pobytu na jižní frontě vrátil se v břez-nu 1917 k svému pluku jako instruktor, kde dosud dlí. Praporčíkem byl jmenován 1. prosince 1916.

Kaňka Jan, praporčík zdravotního oddělení, jest v Haliči.

Kavalir Jaroslav nastoupil vojenskou službu 11. května 1916, od konce prosince jest na jižní frontě.

MUDr. Klika Miloš při mobilisaci nastoupil u 11. pluku v Písku, povýšen hned na šikovatele, odtud telegraficky povolán k pluku polního dělostřelectva č. 23. jako chirurg, účastnil se strašných bojů v Srbsku, potom v Karpatech, jmenován asistenčním lékařem prožil jarní ofen-sivu bitvy u Samboru, Gródku, Lvova, Sokalu, dobytí Dubna, boje na Ikvě, posléze v listopadu 1915 po 11měsíčním pobytu ve frontě těžce onemocněl a byl dopraven do Prahy. Po svém uzdravení povolán do

Gyuly. Byl mu propůjčen čestný odznak Červeného kříže II. třídy s válečnou dekorací.

Kliment Karel nastoupil službu vojenskou v srpnu 1916 k pěš. pl. č. 73., odtud přeložen k pluku č. 93. v Radomu v Ruském Polsku, po absolvování důstojnické školy šel do pole na italskou frontu.

Knöpfelmacher Karel nastoupil vojenskou službu 15. srpna 1915 u pěš. pl. č. 42., přeložen k pěš. pl. č. 2., 18. srpna 1916 šel do pole na italskou frontu, kde byl 18. října 1916 zajat. Jest nyní v Averzonu nedaleko Říma.

JUDr. Kolář Václav nastoupil činnou službu vojenskou dne 16. srpna 1914 v Inšbrucku u tyrolských střelců, účastnil se bojů v Dolomitech, lehce raněn, po uzdravení odchází po druhé na tyrolskou frontu, v únoru 1916 jest opět na východním bojišti, kde těžce onemocněl. Nyní jest v Praze u pěš. pl. č. 2.

Kořán Viktor dlí jako praporčík vozatajský na italské frontě.

Krejčí Jiří slouží nyní jako praporčík v Albanii.

Kutzer Viktor nastoupil vojenskou službu 3. prosince 1915, sloužil ve Rjece, těžce onemocněl následkem úrazu při cvičení, jest nyní zase u svého pluku ve Vršovicích.

Josef princ z Lobkovic, nadporučík dragounského pluku č. 14., nastoupil činnou službu vojenskou při začátku války u 19. pěší divise, účastnil se tažení proti Rusku, vyznamenán záslužnou medailí na stuze pro udatnost (signum laudis), padl u Jaroslavě dne 24. října 1914.

Leopold princ z Lobkovic, nadporučík hulánského pluku č. 11., nastoupil vojenskou službu začátkem války u svého pluku, účastnil se bojů na ruské frontě. Následkem zranění svého u Satanova, jež vyžádalo těžkých operací břišních, byl po víceměsíční činné službě v zázemí dán do výslužby. Vyznamenán signem laudis s mečí.

Mořic princ z Lobkovic, nadporučík dragounského pluku č. 14., koná od vypuknutí války činnou vojenskou službu u svého pluku. Vyznamenán signem laudis s mečí.

Malkovský Karel nastoupil vojenskou službu 11. května 1916 u pěš. pluku č. 73. Od konce téhož roku jest na tyrolské frontě.

Müller Karel slouží jako dělostřelecký poručík na sočské frontě.

Mišek Jindřich nastoupil činnou službu vojenskou u divise vozatajské v Praze dne 25. března 1915. Do pole odjel 12. ledna 1916, byl na tyrolské frontě, účastnil se ofensivy u Asiaga atd., v srpnu téhož roku přeložen na rumunské bojiště, kde jako praporčík vyznamenán byl za výborné služby před nepřítelem v březnu 1917 zlatým záslužným křížem na stuze medaile statečnosti.

Mladý Václav nastoupil vojenskou službu v listopadu 1915 u 8. pl. zeměbranceckého v Solnohradě. V dubnu 1916 poslán na haličskou frontu, kde dlí dosud, nyní u telefonního oddělení plukovního štábu.

Mošuta Josef nastoupil činnou službu vojenskou 12. února 1917 v Záhřebě.

Olič Karel účastnil se litých bojů na ruské frontě, kde padl.

Pelikán Jan nastoupil vojenskou službu na podzim 1916, jest nyní na jižní frontě.

Pešout Jan nastoupil činnou službu vojenskou 12. února 1917 v Záhřebě.

Peták František odešel po druhé do fronty na východní bojiště v květnu 1916 a byl v bojích na Volyňsku mezi 18. a 20. červnem 1916

v bodákovém útoku v noci zajat. Dle jeho dopisu z 21. listopadu 1916 do Prahy koncem ledna 1917 došlého nalézá se v Simbirsku na dráze Moskevsko-Kazaňské. Další zprávy od něho nedošly.

Placht Václav nastoupil činnou službu vojenskou 15. prosince 1915 u 59. pěš. pluku v Solnohradě, odkud poslán v červenci 1916 na tyrolské hranice. Utrpěl omrzliny na obou nohách a onemocněl žloutenkou, byl dopraven koncem září do polní nemocnice, odtud do nemocnice v Innsbrucku, ve Vídni, v Praze, konečně ve Slaném, kde jest dosud v léčení.

Prokop Vladimír nastoupil vojenskou službu na podzim 1916, super-arbitrován, jest zaměstnán v Praze v kanceláři.

Stránský z Greifenfelsů rytíř ze Stránky Karel počal konati vojenskou povinnost dne 11. května 1916, jest nyní na ruské frontě.

Stross Robert nastoupil vojenskou službu v únoru 1917, jest v důstojnické škole.

Suk Antonín nastoupil 5. března 1917 vojenskou službu, jest v důstojnické škole.

Šafařík Oldřich, absolvovav sanitní kurs v Linci, byl 5 měsíců zaměstnán ve vojenské nemocnici v Solnohradě. V říjnu 1916 byl poslán do Kajdanova u Munkacze v Uhrách k místnímu praporu 8. pěš. pluku. V dubnu 1917 odejel do pole na ruskou frontu, kdež jest dosud.

Vašák František nastoupil 11. května 1916 činnou vojenskou službu, nyní jest v poli.

Vavřda Jaroslav nastoupil činnou službu vojenskou 11. května 1917, jest na italské frontě.

Vejevra Josef nastoupil 5. března 1917 činnou službu vojenskou v Naagyváradu v Uhrách, jest v důstojnické škole.

Vlasák Václav zraněn v bojích na italské frontě, jest v léčení v Plzni.

Žáček Václav nastoupil vojenskou službu dne 27. července 1914 u c. a k. pěšího pluku č. 35., účastnil se bojů na ruské frontě, kde těžce onemocněl úplavicí. Převezen konečně do Prahy uzdravil se, sloužil pak jako medik ve vojenské nemocnici zde, povolán opět do pole v hodnosti sanitního praporčíka postupoval s vojskem v Rumunsku, kde 8. listopadu 1916 byl zajat. Po 5 měsících „příšerného rumunského zajetí, odkud nám psátí nebylo vůbec dovoleno,“ dostal se do Ruska, odkud třemi lístky oznámil, že jest zdráv.

* (Do konce května 1917.)

Ze členů sboru učitelského konajících činnou službu vojenskou supl. učitel *Josef Fridrich* povýšen na nadporučíka se zpětnou platností od 1. května 1915 a prof. *Vincenc Kočí*, oficiál zásobovacího sboru, vyznamenán Nejvyšším pochvalným uznáním (signem laudis).

□ □ □

† František Št. Kott.

Úmrtím profesora Fr. Št. Kotta navždy odešel poslední člen našeho sboru, jenž byl ještě svědkem a pamětníkem zvláště důležitých let ve vývoji naší školy, prvních jejích let jako ústavu ryze českého.

VIII. Kronika ústavu.

Rok školní 1916/17 počal se dne 19. září 1916 slavnými službami Božími a vzýváním Ducha svatého v Zrcadlové Kapli. Probíhal i končí, tak jako oba předešlé, za zcela mimořádných poměrů, podmíněných současnou válkou světovou. I v roce tomto budova školní sloužila dále účelům nemocnice vojenské a vyučování žactva dalo se opět v budově c. k. reálky na Starém městě v Praze střídavě se žactvem této. Jednotliví učitelé i žáci dleli dosud v poli, jiní průběhem roku tam odešli i nastala opět potřeba činiti vhodná opatření vzhledem k oněm i k těmto. Přes tyto nepříznivé poměry úsilím všech příslušných činitelů veškerá práce školská brala se za daných okolností nerušeně ku předu. —

*

Dne 4. října 1916 účastnil se sbor profesorský s veškerým žactvem slavných služeb Božích na oslavu Nejvyšších jmenin Jeho cís. a král. Apošt. Veličenstva Františka Josefa I. Téhož dne odpoledne účastnil se zdejší ústav a to jak členové sboru i s rodinami, tak i všechno skoro žactvo ústavu namnoze i s rodiči svými slavnostního představení v Národním divadle, pořádaného ve prospěch účelů dobročinné pomocné akce válečné a spojeného s nejuctivějším projevem holdu a loyálních citův a oddanosti vznešené osobě milovaného mocnáře.

*

Hned jakmile z rána dne 22. listopadu 1916 rozletěla se Prahou svrchovaně smutná zvěst, že předešlého večera, dne 21. listopadu, Jeho Veličenstvo císař a král František Josef I. zesnul, ředitel vešed k žákům ve škole již shromážděným a stručnými slovy oznámiv jim došlo právě zdrcující zprávu, na znamení smutku ukončil toho dne vyučování a propustil žactvo domů. Hluboký smutek svůj ústav potom projevil trojím slavnostním requiem, z nichž prvé konalo se dne 28., druhé dne 30. listopadu, třetí pak v posvátný den nastoupení Jeho Veličenstva na trůn, dne 2. prosince, kdy po skončených smutečních službách Božích ředitel ústavu žactvu shromážděnému ve smutečně vyzdobené síni školní budovy Staroměstské reálky řečí vlasteneckým citem prodchnutou ocenil dosah skonu vznešeného zesnulého a projevil vroucí city neochvějně oddanosti a lásky k Nejvyššímu císařskému domu.

*

Sbor profesorský s veškerým žactvem účastnil se též slavných služeb Božích dne 18. listopadu 1916 o výroční památce Nejvyšších jmenin Jejího Veličenstva zvěčnělé císařovny a královny Alžběty.

Dne 27. dubna 1917 konány byly na oslavu Nejvyšších jmenin a dne 9. května 1917 na oslavu Nejvyšších narozenin Jejího c. a k. Veličenstva císařovny a královny Zity v kapli gymnasijské slavné služby Boží, jichž se účastnilo veškeré katolické žactvo ústavu a všecken sbor učitelský v slavnostních uniformách.

Mimo to ústav zastoupen byl deputacemi při slavných službách Božích v hlavním chrámu Páně Matky Boží před Týnem v den Nejvyšších narozenin Jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I. dne 18. srpna 1916, při slavných zádušních službách Božích k uctění výročí památky úmrtí Jejího Veličenstva císařovny a královny Alžběty dne 10. září 1916, při slavné mši sv. sloužené dne 4. října 1916 na

oslavu Nejvyšších jmenin a dne 2. prosince 1916 při slavných smutečních službách Božích za Jeho Veličenstvo císaře a krále Františka Josefa I., dne 27. dubna 1917 v den Nejvyšších jmenin a dne 9. května v den Nejvyšších narozenin Jeho c. a k. Veličenstva císařovny a královny Zity.

*

Dne 9. prosince konány v kapli gymnasijsní děkovné služby Boží za dobytí Bukurešti vojskem spojeneckým; o velikém významu té události promluvili učitelé dějepisu k žákům v nejbližších svých hodinách.

Deputací účastnil se sbor učitelský též zádušních služeb Božích, sloužených v chrámě matky Boží před Týnem dne 3. listopadu 1916 za naše vojiny ve válce padlé.

*

Dne 27. listopadu 1916 uctěna slavnými zádušními službami Božími památka býv. vynikajícího profesora zdejšího ústavu a spisovatele Františka Šohaje, jehož sté výročí narozenin připadalo na ty dni.

Dne 16. dubna 1917 sloužena v kapli gymnasijsní zádušní mše sv. za bývalého profesora zdejšího ústavu vládního radu Františka Žlábka.

Žáci katoličtí měli třikráte ve školním roce sv. zpověď a přijímání: 27. a 28. října 1916, 31. března až 3. dubna 1917, v kteroužto dobu zároveň konána velikonoční cvičení duchovní, 18. a 19. června 1917. — Svátost biřmování udělena byla žákům zdejšího ústavu dne 24. května 1917 v kostele sv. Klimenta. Slavností Božího Těla ústav účastnil se na Starém Městě v neděli dne 10. června 1917.

Pravidelné služby Boží konaly se každou nedělí v ten způsob, že v 8 hodin ráno byla exhorta pro gymnasium vyšší, potom společná mše sv. a posléz exhorta pro gymnasium nižší. Ve dni sváteční a při zvláštních slavnostech byly služby Boží vůbec společné.

Zdravotní stav žactva přes nepříznivé poměry současné byl dosti přípustný; z nakažlivých onemocnění vyskytl se případ jediný, vyžadující zvláštních opatření.

Školní rok 1916/17 ukončen byl ve čtvrtek dne 28. června 1917 (vyn. mín. 22/5. 1917, č. 16514, 31/5. 1917, č. III. B. 671 z. š. r.).

□ □ □

IX. Některé novější vynesení c. k. úřadů školních a důležitější přípisy jiné.

1. Ze dne 11. ledna 1911 čís. 71.950 (Z. š. R.) — Poučení o nebezpečí cholery.

2. Ze dne 2. listopadu 1911 čís. I. 1697/1 (Z. š. R.) — Žactvo budiž poučováno o důležitosti a významu pojišťování žactva proti úrazu.

3. Ze dne 13. listopadu 1911 č. 32.630 (Min.). — Při používání poukázek studentských na slevu jízdného jest se budoucně vykazovati průkazem totožnosti.

4. Ze dne 5. dubna 1912, čís. 14.822 (Min.). — Definitivní úprava školních prázdnin.

5. Ze dne 22. listopadu 1912, čís. 43.009 (Min.). — Ministerské nařízení o kinematografech.

6. Ze dne 6. ledna 1913, č. III. B. 2781/2 ai 1911 (Z. š. R.). — Žákům, bydlícím v roce školním v místě školy a navštěvujícím každý